

Werkgeheugen functie en affectieve interferentie in patiënten met vroege psychose

Gepubliceerd: 16-10-2006 Laatste bijgewerkt: 20-05-2024

In deze studie zal de interactie tussen twee bekende deficits in patiënten met schizofrenie worden onderzocht. Daarvoor zullen emotionele gezichten worden gebruikt. Een van de belangrijke vragen is ernaar te kijken of de emotionele inhoud van de...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestart
Type aandoening	Schizofrenie en andere psychotische stoornissen
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON29865

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

affektieve werkgeheugen bij psychose

Aandoening

- Schizofrenie en andere psychotische stoornissen

Synoniemen aandoening

psychose

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Erasmus MC, Universitair Medisch Centrum Rotterdam

Overige ondersteuning: Ministerie van OC&W

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: emotie, gezichten, psychose, werkgeheugen

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

Groep verschillen tussen psychotische en gezonde controle personen in werkgeheugen functie.

Het effect van affectieve interferentie op de werkgeheugen functie en de interactie tussen groep en affectieve interferentie.

Secundaire uitkomstmaten

Invloed van medicatie en actuele psychopathologie op de werkgeheugenfunctie voor emotionele gezichtsuitdrukkingen en identiteit van gezichten.

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Werkgeheugen (WM) is een psychologisch model, voor het eerst geïntroduceerd door Baddeley. Het geeft een theoretische basis om de gebruik van recente informatie voor het sturen van gedrag te verklaren. Er bestaat een verschil tussen WM en korte termijn geheugen. Het vermoeden bestaat dat het WM ook een rol speelt in het lange termijn geheugen en een belangrijke factor is voor intelligentie.

Baddeley's model stelt voor dat er naast een centrale *executive* en een hypothetische ruimte waarin inkomende informatie verwerkt en in actie wordt omgezet, twee componenten zijn: de fonologische kring en het spatio-visuele tekenblok. Er is al veel onderzoek verricht naar het bewerken van taal en ruimtelijke informatie in het WM; de laatste jaren richt het onderzoek zich ook op visuele objecten, bijvoorbeeld gezichten. Gezichten bevatten twee informatiecategorieën: identiteit en emotionele uitdrukking.

Veel studies hebben aangetoond dat patiënten met schizofrenie stoornissen in het WM laten zien evenals in het herkennen van gelaatsuitdrukkingen. Emoties zijn betrokken bij het sturen van onmiddellijk gedrag, bijvoorbeeld in het kader van angst. Verder is het bekend dat de emotionele inhoud van een stimulus het geheugen voor taal beïnvloedt. Tot nu is weinig bekend over de invloed van

emotie op de werkgeheugenfunctie van patiënten met schizofrenie.

Doel van het onderzoek

In deze studie zal de interactie tussen twee bekende deficits in patiënten met schizofrenie worden onderzocht. Daarvoor zullen emotionele gezichten worden gebruikt. Een van de belangrijke vragen is ernaar te kijken of de emotionele inhoud van de gezichten en positieve invloed op de werkgeheugenfunctie zou hebben. Dat zou aanwijzingen voor specifieke psychotherapeutische interventies kunnen geven om cognitieve deficits bij deze patiënten te verbeteren.

Doelstellingen:

1. Te onderzoeken of patiënten met schizofrenie verschillen van gezonde controles in hun algemeene werkgeheugen functie met behulp van emotionele gezichten.
2. Te onderzoeken of patiënten met schizofrenie verschillen van gezonde controles gezien de impact van emotionele uitdrukking op hun werkgeheugen functie.
3. Te onderzoeken of patiënten met schizofrenie verschillen van gezonde controles in hun vaardigheid het verschil tussen visuele stimuli te herkennen.
4. Te onderzoeken of er een invloed van de farmacologische behandeling en actuele psychopathologie op de werkgeheugenfunctie bestaat.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek bevat een *working memory* paradigma en is opgezet als een *event-related Sternberg* paradigma. Iedere trial bevat een korte presentatie van 1, 2 of 3 gezichten (sample) gevolgd van een pauze van 8 seconden. Daarna wordt een gezicht (target) voor 2 seconden gepresenteerd. Aan de deelnemers wordt gevraagd te beslissen of het aangeboden gezicht een van de gezichten is, die ze net hadden gezien. De gezichten variëren of in identiteit of in emotionele uitdrukking. Het onderzoek heeft dus een 2 (identiteit vs. emotie) bij 3 (load) factorieel design.

Een eenvoudige matching opdracht dient als control experiment. Gezichten van iedere trial worden nu simultaan gepresenteerd. De deelnemers krijgen nu de vraag of het target gezicht identiek is met een van de andere gezichten. De stimuli zijn identiek aan de gezichten die tijdens het werkgeheugen experiment worden gebruikt.

Inschatting van belasting en risico

Er zijn geen risico's voor neuropsychologisch onderzoek bekend.

Contactpersonen

Publiek

Erasmus MC, Universitair Medisch Centrum Rotterdam

Dr Molewaterplein 40
3015 GD Rotterdam
Nederland

Wetenschappelijk

Erasmus MC, Universitair Medisch Centrum Rotterdam

Dr Molewaterplein 40
3015 GD Rotterdam
Nederland

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)
65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

behandelde of onbehandelde patiënten met de diagnose 'eerste psychose' met de verdenking op schizofrenie. Leeftijd tussen de 16 en 40.

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

Niet gecorrigeerde visus stoornissen. Neurologische, cardiovasculaire of respiratoire stoornissen, zwangerschap, andere relevante psychiatrische stoornissen. Iemand kan niet deelnemen, als hij/zij de Nederlandse taal niet goed genoeg beheerst om de doelen en implicaties van het onderzoek te begrijpen.

Onderzoeksopzet

Opzet

Type:	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen
Onderzoeksmodel:	Anders
Toewijzing:	Niet-gerandomiseerd
Blinding:	Open / niet geblindeerd
Controle:	Geneesmiddel
Doel:	Diagnostiek

Deelname

Nederland	
Status:	Werving gestart
(Verwachte) startdatum:	01-11-2006
Aantal proefpersonen:	80
Type:	Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO	
Datum:	16-10-2006
Soort:	Eerste indiening
Toetsingscommissie:	METC Erasmus MC, Universitair Medisch Centrum Rotterdam (Rotterdam)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL13220.078.06